Redactiunea, Administratiunea si Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori netrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. si 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă si învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe şése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anu 12 fl. pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 33. Braşovŭ, Sâmbătă 11 (23) Februarie 1889.

Braşovŭ, 10 Februarie v.

Celŭ mai năcăjitŭ omŭ în Ţera unguréscă este aḑi fără îndoielă preşedintele camerei deputaţilorŭ din Peşta, care nu mai scie ce se încépă şi cum sĕ se pórte, ca sĕ susţină ordinea în parlamentŭ.

Partidele maghiare din stânga, carĭ s'au aliatŭ pentru ca sĕ résturne cabinetulŭ Tisza, provócă mereu scene furtunóse în cursulŭ desbaterilorŭ. Ele au declaratŭ prin graiulŭ căpeteniei lorŭ, acontelui Albert Apponyi, că în dietă nu se mai potŭ reîntórce stările normale, pe câtŭ timpŭ Tisza Kalman va ocupa fotoliulŭ de ministru.

Putemŭ ḑice, că tótă discuţiunea în ḑilele din urmă s'a învêrtitŭ mai multŭ în jurulŭ persónei lui Tisza şi a cererei din ce în ce mai vehemente a opoziţionalilorŭ, ca densulŭ sĕ se retragă neamânatŭ dela ministerŭ, căcĭ şi-a pierdutŭ véḑa şi autoritatea în ţéră.

In şedinţa de alaltaerĭ, care a fostŭ éràşĭ destulŭ de turbulentă, oposiţionalii strigau în gura mare „voimŭ sĕ trântimŭ pe Tisza!" „elŭ trebue sĕ demisioneze!"

Se găsise adecă, după atâtea atacurĭ înverşunate din partea oposiţiunei, şi între guvernamentalĭ unŭ deputatŭ, care fiindŭ unŭ vorbitorŭ mai de Dómne ajută, se ia în apĕrare pe şefulŭ sĕu. Acesta fŭ Alexandru Hegedüs, alesulŭ Cluşiului. Mamelucii ilŭ întrerupeau cu strigărĭ de „trăiască Tisza", la carĭ oposiţionalii rĕspundeau cu strigarea: „Tisza trebue sĕ demisioneze."

Oficioşii susţinŭ că entusiasmulŭ, cu care au primitŭ deputaţii guvernamentalĭ vorbirea lui Hegedüs dovedesce că ministeriul se află în deplină solidaritate şi înţelegere cu partida sa. Şi ca sĕ se dovedéscă şi mai multŭ acésta solidaritate guvernamentalii, maimuţăndŭ pe Francesĭ, s'au hotărîtŭ a tipări vorbirea lui Hegedüs în broşură şi a-o împărţi în tótă ţéra.

Hegedüs a vorbitŭ de ceea ce a făcutŭ Tisza în timpŭ de 14 anĭ şi între hohotele stângei a amintitŭ „cestiunile grele, ce a sciutŭ elŭ sĕ le resolve atâtŭ de fericitŭ", apoi a apelatŭ la dietă sĕ facă sĕ se reîntórcă starea normală, şi sĕ discute liniştitŭ asupra importantului proiectŭ dela ordinea ḑilei.

Când Hegedüs cu-o apostrofă voi sĕ se pronunţe solemnelŭ în favórea persónei lui Tisza unulŭ din oposiţiune ilŭ întrerupse cu cuvintele: „Ce capeţĭ pentru acésta representaţiă?"

N'a putută sĕ se bucure Tisza Kalman nicĭ de debutulŭ acesta alŭ fidelului sĕu, căcĭ îndată după Hegedüs s'a ridicatŭ Balthasar Horvath, fostulŭ deakistŭ, care până mai erĭ era membru alŭ clubului guvernamentalŭ şi făcu o critică fulminantă şi sdrobitóre cabinetului Tisza, între aplausele sgomotóse neîntrerupte ale stângei.

Interesantă este mai alesŭ acea parte a vorbirei lui Horvath, în care combate absolutismulŭ parlamentarŭ alŭ lui Tisza, care, ḑice, este cu atâtŭ mai periculosŭ, cu câtŭ „Tisza îşi întemeiază regimulŭ pe moravurile stricate ale naţiunei."

Horvath încheiă vorbirea sa ḑicêndŭ, că cabinetulŭ Tisza nu numai pentru Ungaria, ci pentru monarchia întrégă este mai mult ca o nenorocire, este o adevĕrată fatalitate.

Abia eri s'a votatŭ § 14. Rĕmâne însĕ fatalulŭ § 25 de discutatŭ şi deja guvernulŭ se află în mare încurcătură, căcĭ nu scie când se ficseze terminulŭ recrutării din anulŭ acesta. Cercurile militare pretindŭ adecă sĕ se facă deja în anulŭ acesta recrutarea pe basa nouei legĭ militare, dér nu se scie când se va termina în dietă discuţiunea acestei legĭ în împrejurările de faţă.

Oposiţionalii sperézä că până ce va veni rêndulŭ la § 25 vorŭ puté sparge rêndurile majorităţii îndemnândŭ pe unii şi alţii sĕ pă răsêscă corabia lui Tisza.

Se vorbesce deja în Peşta de eventualitatea unui ministeriu Andrassy, orĭ Szapary. Situaţiunea e câtŭ se póte de încordată, cu tóte că oficioşii asigură mereu că Tisza e aḑĭ mai tare ca orĭ şi când.

Din dieta ungurésca.

In şedinţa dela 19 Februarie, ministrulŭ de honvedĭ a depusŭ unŭ proiectŭ de lege pentru amânarea recrutării regulate din ĕstŭ anŭ. Urmézä continuarea desbaterii asupra legii militare.

Deputatulŭ sasŭ Iosif *Filtsch* ḑice că e ne'ndoiosŭ doveditŭ, cumcă § 14 în textuarea lui originală involvă o vătămare a drepturilorŭ constituţionale. Ministru-preşedinte a consimţitŭ fără a fi constrînsŭ la acéstă vătămare de dreptŭ. Au ajunsŭ lucrurile acolo, că înşişĭ deputaţii saşĭ se vĕdŭ nevoiţĭ d'a interveni pentru drepturile statului ungurescŭ şi a limbei unguresci în contra ministrului preşedinte ungurescŭ. (Vii aplause 'n stânga.) Ministru-preşedinte a provocatŭ în anulŭ trecutŭ pe Saşĭ sĕ-şĭ dovedéscă şi în faptă fidelitatea lorŭ pentru statulŭ ungurescŭ. Deputaţii sasĭ nu potŭ dovedi mai bine acésta, decâtŭ intervenindŭ pentru drepturile constituţiunei unguresci faţă cu ministru-preşedinte. (Vii aplause.) Sasii stimézä constituţiunea ungurescă şi suntŭ totdeuna gata a-o apĕra contra orĭ cui ar voi sĕ o atace (Vii aplause). Vorbitorulŭ primesce de altmintrelea amendamentulŭ făcutŭ de ministru-preşedinte.

Dep. sasŭ *Zay* accentuézä situaţiunea caracteristică, în care se află parlamentulŭ ungurescŭ. Salută cu mulţumire faptulŭ, că întregulŭ parlamentŭ fără deosebire de partidŭ ţine strînsŭ la drepturile constituţionale, d'a păstra neştirbitŭ legislaţiunei stabilirea efectivului presentŭ şi a contingentului recruţilorŭ. Vorbitorulŭ polemisézä contra ministrului preşedinte şi ḑice, că e o bănuelă fără temeiu a parlamentului austriacŭ, că ar fi temere de vr'o restrîngere a drepturilorŭ constituţionale unguresci din partea acestuia; căcĭ e regretabilŭ, că atacулŭ asupra lorŭ s'a încercatŭ aci în parlamentulŭ ungurescŭ. (Aplase 'n stânga.)

Stefanŭ *Tisza* (fiulŭ ministrului) polemisà cu oposiţia, care póte sĕ'şĭ continue lupta ei, dér numai cu arme parlamentare. Ungurii au pré multă maturitate politică, decâtŭ ca escese de stradă sĕ pótă esercita vr'o influinţă asupra hotărîrilorŭ parlamentului, fiă în direcţiunea cedării, orĭ a îndărătniciei.

Contele *Apponyi* saluta modificarea § 14 ca o victoriă a oposiţiunei şi a nisuinţelorŭ naţionale. Desbaterile pasionate ca cele actuale nu suntŭ în interesulŭ monarchiei si alŭ patriei, dér ministru-preşedinte ungurescŭ trebuia sĕ scie ce furtună are se ridice în ţéra întrégă paragrafii 14 şi 25; trebuia sĕ scie că suntŭ două puncte ce naţiunea ungurescă nu lasă a le atinge integritatea constituţiunei şi interesulŭ limbei unguresci. Ministru-preşedinte a compromisŭ posiţiunea ce o ocupă. Demnitatea acestei posiţiunĭ pretinde ca atuncĭ, când ministru-preşedinte pune cestiunea de cabinetŭ, acésta sĕ se'ntêmple seriosŭ Elŭ a compromisŭ însĕ şi demnitatea corónei, refusândŭ rĕspunderea pentru o enunciaţiune politică a corónei. (Tisza adecă a ḑisŭ, că nu elŭ a pusŭ în gura monarchului vorbele ce le-a adresatŭ deputaţiunei camerei.) Amŭ ajunsŭ acolo, că nu ne mai putemŭ întórce la stărĭ normale, câtŭ timpŭ ministru-preşedinte ocupă aceea posiţiune. Puteţĭ sĕ'i daţĭ încredere şi mai departe ministrului-preşedinte, dér unŭ lucru nu i-lŭ mai puteţĭ da şi acesta e vaḑa. Incheiă vorbitorulŭ dândŭ espresiune speranţei, că ambele partide oposiţionale vorŭ obţiné încă succese strălucite pe têrêmulŭ apĕrării intereselorŭ naţionale.

Ministrulŭ *Tisza* ḑice, că şi în alte părţĭ se'ntêmplă escese ca cele întêmplate aci, dér de aci nimenea n'a dedus unŭ mare periculŭ pentru statŭ, orĭ o rĕs

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Poesii poporale.

I

Frunḑă verde bobŭ de linte
Descunună-mĕ părinte,
Ia-mi urîta dinainte,
Că de mi-i descununa
O sută de zlotĭ ţi-oi da
Şi 'ntr'o vară ţi-oi lucra.
Eu nu te-oi descununa
De mi-i da ori câtŭ mi-i da,
Cununa a fostŭ la mine,
Ochii tĕi au fostŭ la tine,
De ce n'ai luatŭ sémă bine
Cine era lângă tine?
Du-te şi la Vlădica
Că şi elŭ va ḑice-aşa.

II

Frunḑă verde alinorŭ
Plânge-mĕ maică cu dorŭ
Că ţĭ-am fostŭ voinicŭ feciorŭ,
Ţĭ-am scosŭ boulŭ din ocolŭ,
Ţĭ-am bresdatŭ mare ogorŭ,
Ţĭ-am sĕmĕnatŭ grâuşorŭ.
Şi-am sĕmĕnatŭ grâu de vară
Până 'n séră sĕ rĕsară
Ia mamă şi du la móră
Şi la mine merindióră,
Că pe mine mĕ chemară
Sĕ mĕ ducŭ din a mea ţéră
Şi pe unde mĕ ducŭ eu
Nu găsescŭ unŭ firŭ de grâu
Numai sânge până 'n brĕu;
Nui nicĭ pâne, nu-i nicĭ iarbă
Numai sânge până 'n barbă,
Sânge de-alŭ Muscanului
Până 'n frêulŭ calului,
Sânge şi de-alŭ Turcului
Până 'n cóma murgului.
Sângele din ce 'i făcutŭ?
Din pistolŭ bine umplutŭ,
Din pistolŭ, din buzduganŭ
Invêrtitŭ de Moldovanŭ,
Isbindŭ în peptŭ pe dujmanŭ.

III

Câte florĭ pe luncă 'n susŭ
Tóte cu bad a le-am pusŭ
Şi când a fostŭ la udatŭ,
Numai una am uitatŭ
Numai una am greşitŭ
Şi-aceea s'a veştejitŭ.
Creşteţĭ florĭ şi înfloriţĭ
Că mie nu 'mĭ trebuiţĭ,
Cresceţĭ florĭ câtŭ gardurile
Sĕ vĕ bată vênturile
S'astupaţĭ prilazurile,
Sĕ rĕmână numai parii
Sĕ se spênđure duşmanii.

IV

Frunḑă verde trei masline,
Mĕ ducŭ maică dela tine,
Inimióra mea rĕmâne.
Ce sĕ facŭ, s'o iau cu mine?
Eu n'o potŭ lua cu mine
Dér te rogŭ sĕ 'mi-o ţii bine
Măcarŭ două orĭ trei ḑile
Până ce-a uita de mine,
Şi-apoi măicuţo mĭ-o bagă
In cornŭ de năframă négră
Şi mi-o lasă 'n josŭ pe apă.
De s'a, maico, cufunda
Tu nu mĕ mai aştepta,
De s'a duce 'n josŭ pe apă
Maică totŭ mĕ mai aşteptă,
Că de-a fi maico spre bine
Eu voi mai veni la tine,
De-a fi spre vr'o rĕutate
Voiu scrie unŭ răvaşŭ carte
Pe de lăturĭ
Cu băbăturĭ,
La mijlocŭ
Pară de focŭ,
In tuspatru cornurele
Unŭ dorŭ mestecatŭ cu jele
Şi oftatu inimei mele.
De-ar fi lumea de hârtie
Aşŭ aprinde-o într'o mânie,
Şi de ar fi lumea de paie
I-aşŭ da focŭ cu bobotae,
Dér aşa lume-ai de pétră
Şi nu póte arde 'ndată.

V

Turturea de pe băragŭ
Nu mĕ blăstĕma sĕ zacŭ,
Că pe nime n'am cu dragŭ
Mâna sĕ-mĭ pue la capŭ
Sĕ mĕ 'ntrebe de ce zacŭ.
Turturea de pe ogorŭ
Nu mĕ blăstĕma sĕ morŭ
Că n'am pe nime cu dorŭ
Sĕ mĕ 'ntrebe de ce morŭ
Şi de ce-mĭ este mai dorŭ.

VI

Cine a ḑisŭ ântêiu doina,
Arsŭ i-a fostŭ inima
Cum e şi a mea-acuma.
Au doina de unde vine?
Din dragostea cu suspine.
Şi doina din ce-i făcută?
Din lungă dragoste multă.
Pe cine dorulŭ ilŭ paşte
Mai bine de nu s'ar nasce.

VII

Nouraşŭ măndru şi grosŭ
Ce veste 'mĭ-ai dusŭ în josŭ
Orĭ regutele s'a 'ntorsŭ;
Rĕgutele nu s'a 'ntorsŭ
Trecură, mândro alésă,
Cu trei stégurĭ de mĕtasă
Unu-i roşu ca focu,
Unu-i negru ca corbu,

turnare a raporturilorŭ. In capitala Italiei s'au întêmplatŭ în ḑilele trecute astfelŭ de escese, numai câtŭ acolo guvernulŭ a fostŭ atacatŭ în cameră, fiindcă n'a îngrijitŭ de menținerea liniștei și ordinei. Dér nicI acolo nicI în altă parte nu s'a vorbitŭ ca aci; că abstragêndŭ de aceea, că s'a cerutŭ aci pedepsirea abusurilorŭ, décă s'au comisŭ de acestea, idea resistenței cu revolvĕrulŭ încă nu s'a agitatŭ până acum în nicI unŭ parlament. Incheiă ḑicênd, că nu îl nutresce nicI o îndoială, că amêndouĕ opposițiunile lucrândŭ în unire vorŭ avé într'o direcțiune deplinŭ succesŭ; ele vorŭ apĕra constituțiunea ungurescă căcI acésta nu e atadată de nimenea.

SCIRILE ḐILEI.

Contra emigrării. Municipiulŭ comitatului Pojunŭ va lua disposițiunI energice, ḑice-se, în contra emigrărilorŭ din Schutt și Sommerein, care în timpulŭ din urmă au luatŭ cu deosebire marI dimensiunI. — Curiósă mai e și administrația stăpânirii ungurescI! Vede bine că nu folosesce nicI o mĕsură contra emigrării, și totŭ nu vré sĕ scie, că numai alinarea miseriei va pune capĕtŭ emigrărilorŭ.

***

Doctorŭ în medicină. Ni-se scrie din Pesta, că d-lŭ Iónŭ PopovicI, care prin diligința sa esemplară a depusŭ în scurta vreme de unŭ anŭ tóte esamenele rigurόse, a fostŭ promovatŭ de universitatea din Pesta la gradulŭ de doctorŭ în medicină. Felicitările nóstre!

***

Balulŭ femeilorŭ române din Oravița a reușitŭ splendidŭ. Caracterulŭ naționalŭ românescŭ era eminamente pronunțatŭ prin costumele răpitóre, prin limba de conversațiune și prin jocurI românescI. Anevoiă se va găsi vr'unŭ balŭ românescŭ, unde sĕ vedI în programă: „Hora“, „Dunărinca“, „Romana“, „Ardeleana“, „Pe piciorŭ“, „De doi“ și „Măzărica“. Damele au fostŭ surprinse cu câte o ordine de danțŭ simplă, dér elegantă, precum erau și toaletele lorŭ. Sala admirabilŭ decorată, româncuțe răpitóre, feciorI voinicI, somitățile orașului civile și militare, veseliă neprefăcută, profitŭ frumosŭ, étă icóna balului. O noutate a serei a fostŭ cuadrilulŭ compusŭ de d-na Livia Vuia din motive românescI, care deja la concertulŭ din luna trecută a fostŭ viu aplaudatŭ și acum cu focŭ jucatŭ, precum i-se scrie „Luminătorului.“

***

Slujbașĭ „cinstiți.“ Nu'i vorbă, a bé câte puținŭ vinŭ nu este rĕu, dér a bé vinŭ fără permisiune din butoiulŭ altora, acésta ḑĕu nu e cuviinciosŭ, ba nicI nu e ertatŭ. Acésta ar trebui s'o scie și nu scimŭ carI funcționarI ai căii ferate dela gara din Apahida, despre carI ni-se scrie, că mai sĕptĕmânile trecute s'au împărtășitŭ din butoiulŭ cu vinŭ ce se trimisese din părțile Tĕrnavelorŭ unui preotŭ românŭ din Câmpiă. Étă cum stă lucrul: Butoiulŭ s'a trimisŭ în 29 Decemvre și a ajunsŭ la Apahida în 30. De aci avisulŭ despre sosirea butoiului avea sĕ se trimită în Ghirișulŭ vechiu (p. u. Mociu), dér s'a întêmplatŭ, că dna poștăriță dela Apahida a fostŭ cam zăpăcită și în locŭ de a trimite avisulŭ la posta vecină în Mociu, l'a trimisŭ cu totulŭ în altă direcțiune. Ḑiua de Crăciunŭ a sositŭ și preotulŭ nostru aștepta cu mésa așternută, dér vinŭ nu era ca'n palmă. Pe când la mésa lui se mâncau cârnații, pe atuncI la gara din Apahida se bea vinulŭ, așa că după 15 ḑile, când preotulŭ se duse sĕ'șI aducă vinulŭ, află butoiulŭ golŭ. 'I s'a spusŭ că vinulŭ a înghațatŭ în butoiu și cei cu pricina slujbașii dela gară, au *mâncatŭ* vinulŭ făr' de temă ca nu cumva sĕ se desghețe érășI. Se'nțelege, că numitului păgubașŭ nu'i va fi părutŭ bine de asta, dér de miratŭ nu s'a pututŭ mira chiar de locŭ, deórece ni-se scrie, că orI de câte-orI i-s'au mai trimisŭ asemenea butóie cu vinŭ la numita stațiune, totdéuna le-a aflatŭ cu sigilulŭ ruptŭ. Nu scimŭ ce va fi rĕspunsŭ la asta direcțiunea postală din Sibiiu, căreia i-s'a denunțatŭ lucrulŭ, dér cum-că la Apahida mergŭ lucrurile dea'ndósele, asta se vede și din împrejurarea, că cu altă ocasiune i-s'a trimisŭ unui locuitorŭ, cu numele Popŭ Todorŭ, unŭ avisŭ ca sĕ mergă la gară sĕ'șI scótă 200 de purceii sosițI la adresa lui, pe când omulŭ nu scia de asta nimicŭ, căcI negoțŭ nu pórtă și purceii nu erau ai lui. Asemenea lucrurI nu credemŭ, că se petrecŭ în Turcia.

***

Regina Natalia a Serbiei, care în curêndŭ se va întórce în BucurescI, a însărcinatŭ pe împuternicitulŭ ei sĕ-i cumpere o casă mare în BucurescI. Se vede că regina Natalia are de gândŭ sĕ se stabilescă în România.

***

4700 fl. dispăruțI. Unŭ comerciantŭ de porcI, anume Vasa Koits, venindŭ din Dolova (Serbia) la Chichinda-mare, se pomeni la gară, când sĕ-șI dea biletulŭ, că'i lipsesce portofoliulŭ cu 4700 fl. Bănuesce pe unŭ tovarășŭ de drumŭ, care a părăsitŭ cupeulŭ în Timișóra, că i-a furatŭ banii pe când dênsulŭ durmea. Poliția îlŭ caută.

***

Hiene în formă de omŭ. Pe pusta Kartal a proprietarului Schossberg în Ungaria au muritŭ în ḑilele trecute 80 de oi, de arsură de splină. Cadavrele lorŭ au fostŭ imediatŭ îmormêntate. Nóptea însĕ nisce țĕranI din Kartal desgropară o parte din oi și-șI făcură de mâncare din carnea lorŭ. Acum suntŭ pușI sub supraveghiarea medicală și s'a pornitŭ și cercetare contra lorŭ.

***

TunurI de asediu. La poligonulŭ dela CotrocenI lângă BucurescI s'au începutŭ esperiențele cu tunurile cele nouĕ de asediu destinate forturilorŭ capitalei României.

***

Unŭ spiritŭ în temniță. In comuna Petromanŭ din comitatulŭ Timișului a rĕposatŭ ḑilele acestea unŭ onestŭ țĕranŭ românŭ, a căruia nevastă avea la o cassă de păstrare din Ciacova 300 fl. Unulŭ dintre locuitorii din comună, lăcomindŭ la banii sĕrmanei vĕduve, se hotărî, ca în óre care chipŭ s'o înșele. Indată după înmormêntare, pe la meḑul nopții, elŭ se presentă în formă de „spiritŭ“ la întristata vĕduvă și-i spuse, că elŭ vine din lumea cealaltă, că acolo a vĕḑutŭ pe bărbatulŭ ei și că acesta nu póte intra în raiu până când femeea nu-i va trimite 200 fl. In ḑiua următóre biata femeiă se duse la Ciacova și din banii, ce-i avea acolo depușI la bancă, ridică suma de 200 fl. Intrebată fiindŭ de directorulŭ băncei, ea spuse din firŭ în pĕrŭ și causa pentru care îi trebue banii. Funcționarii dela bancă încunoscințară numai decâtŭ gendarmeria, care pândi „spiritulŭ“, și când acesta într'o altă nópte voi sĕ mergă după banI, gendarmii îlŭ prinseră. Pentru ca sĕ nu se mai pótă reîntórce în lumea cealaltă, de unde ḑicea c'a venitŭ, gendarmii îlŭ duseră în temniță.

Mórtea Episcopului Popasu.

„Telegr. Românŭ“ din Sibiiu dela 7/19 l. c. publică următórea circulară:

Cătră tóte oficiile protopresbiterale din archidiecesa Transilvaniei.

Cu durere aducŭ la cunoscința iubitului clerŭ și poporŭ archidiecesanŭ: că Presfinția Sa domnulŭ episcopŭ alŭ eparchiei Caransebeșului **Ioanŭ Popasu**, erI, adecă Duminecă în 5/17 Februarie a. c la 2 óre după meḑulŭ nopții, în urma unui morbŭ greu de patru ḑile numitŭ bronchitis, a repausatŭ în Domnulŭ.

Iubitŭ și stimatŭ de toțI, cu liniște în sufletulŭ sĕu și cu mângăere în inima sa a pututŭ repausatulŭ sĕ trécă din lumea acésta în etate preste 80 de anI și după servicii mai bine ca de 50 de anI aduse bisericei și națiunei sale, căreia a fostŭ devotatŭ cu o rară abnegațiune și cu multă bărbățiă.

Biserica nóstră ortodoxă română din Ungaria și Transilvania îmbracă doliu în fața acestei perderI marI; ér în specialŭ archidiecesa nóstră deplânge în adormitulŭ nu numai pre unŭ archiereu devotatŭ înaltei sale misiunI, ci și pe fiiulŭ sĕu pré iubitŭ de odinióră, a căruia memoriă nI-a rĕmasŭ tuturora neștersă încă de pe timpulŭ, când fericitulŭ escela ca protopresbiterŭ alŭ Brașovului prin siliuțele lui neînfrânte întru lățirea luminei și preste totŭ întru apĕrarea intereselorŭ nóstre naționale bisericescI.

Lasŭ, ca iubitulŭ clerŭ și poporŭ archidiecesanŭ sĕ aflo însușI modulŭ celŭ mai corĕspunḑĕtorŭ pentru a da adormitului în fericire presânțitŭ episcopŭ tributulŭ recunoscinței premeritate; din parte'mI anunciându-vĕ casulŭ acesta tristŭ, mĕ mărginescŭ a îndruma pe iubita preoțime parochială, ca numele aceluiașI părinte episcopŭ sĕ-lŭ petrécă în dipticile morțilorŭ, pentru a-i păstra pentru totdéuna memoria deosebĭ și în sântele sale lucrărI la altarulŭ Domnului.

Sibiiu, 6 Februarie 1889.

Miron Romanulŭ,
archiep. și metrop.

Consistoriulŭ eparchialŭ din Caransebeșŭ a datŭ din incidentulŭ morții Episcopului Popasu următórea circulară:

Prea On. PărințI ProtopresbiterI și AdministratorI protopresbiteralI, Onorată Preoțime eparchială, iubitŭ poporŭ credinciosŭ alŭ diecesei gr. or. române a Caransebeșului.

Biserica și națiunea română, în deosebI diecesa nóstră de Dumneḑeu scutită au înduratŭ o grea perdere. — Bunulŭ și prea iubitulŭ ei archipăstorŭ **Ioanŭ Popasu nu** se mai află între cei vii.

Unŭ morbŭ scurtŭ, dér fórte acutŭ, a tăiatŭ firulŭ unei viețI pline de fapte mărețe adI diminéță la 2 óre în alŭ 81 anŭ alŭ vîrstei, după o lucrare de peste 50 de anI la altarulŭ bisericei și alŭ națiunei, în alŭ 24-lea anŭ alŭ conducerii pré blânde de archiereu. Cine va puté sĕ descrie în tóte amĕnuntele meritele acestui bărbatŭ, carele ne fu trimisŭ de Provedința dumneḑeéscă ca unŭ mântuitorŭ? Cine va puté sĕ descrie câtă bărbățiă, câtă abnegațiune a trebuitŭ sĕ aibă acestŭ bărbatŭ alŭ Provedinței, când la ocuparea scaunului episcopescŭ n'a găsitŭ decâtŭ numai nisce ruinI? Cine va puté sĕ enumere faptele lui sĕvêrșite pe terenulŭ culturalŭ, naționalŭ și bisericescŭ? Elŭ a fostŭ Mesia poporului românescŭ din diecesa acésta, care fusese apăsatŭ, asupritŭ din multe părțI. Elŭ a fostŭ păstorulŭ celŭ bunŭ, carele îșI pune sufletulŭ sĕu pentru oile sale. — Elŭ a căutatŭ sĕ adune turma cea împrăștiată de vitregimea timpurilorŭ.

Dér neobositŭ, cum era, a căutatŭ s'o asigure și pentru viitorŭ prin diferite mĕsurI, ce mintea sa înaltă, inima sa nobilă, esperiența sa fórte bogată i-le dedea la îndemână.

Și când Preabunulŭ Dumneḑeu l'a luatŭ din mijloculŭ nostru, noi nu putemŭ sĕ uitămŭ pe acela, carele cu dreptŭ cuvêntŭ a pututŭ ḑice despre sine: luptă bună m'am luptatŭ, cursulŭ am sfîrșitŭ, credința am păstratŭ, și acuma așteptŭ cununa dreptății care mI-o va da Domnulŭ judecătorulŭ celŭ dreptŭ! (II. Tim. 4, 7, 8.)

Aceste ne impunŭ nouĕ celorŭ ce amŭ gustatŭ timpŭ îndelungatŭ din fructele bunĕtății prea vrednicului și bunului Archiereu și părinte, ca cu aceeașI iubire, cu care ne-a iubitŭ elŭ, sĕ-lŭ iubimŭ și noi; venițI cu toții sĕ deplângemŭ mórtea acestui rarŭ bărbatŭ. Sĕ-i arătămŭ din apropiere și din depărtare, că scumpă ne-a fostŭ viéța lui și că multŭ amŭ fi mai doritŭ sĕ-lŭ avemŭ încă în mijloculŭ nostru.

De aceea Consistoriulŭ eparchialŭ spre a'șI arăta adêncă durere pentru perderea acestui scumpŭ tesaurŭ alŭ bisericei și națiunei române, ordinéză: 1. In tóte bisericile din diecesă sĕ se tragă clopotele 9 ḑile dela primirea acestui circulariu și adecă de 3 orI pe fiă-care ḑi; 2. Pe bisericile și edificiile școlelorŭ nóstre sĕ se pună stégŭ negru. 3. In tóte bisericile sĕ se sĕvêrșéscă Duminecă în 12/24 Faurŭ a. c. părăstasŭ pentru odihna adormitului întru Domnulŭ, la care părăstasŭ după tragerea clopotelorŭ va asista clerulŭ și poporulŭ credinciosŭ; 4. Părăstasulŭ acesta sĕ se repețéscă în ḑiua când va fi unŭ anŭ dela reposarea venerabilului adormitŭ, adecă în 5/17 Faurŭ 1890; 5. Până la întregirea conformŭ Statutului organicŭ a vĕduvitei catedre episcopescI se vorŭ ceti la tóte ss. liturgii ecteniile morțilorŭ: *pentru odihna sufletului reposatului servului lui Dumneḑeu archiereului nostru Ionŭ*“, éră scaunulŭ archierescŭ sĕ se ție în întregŭ acelŭ restimpŭ acoperitŭ cu vĕlŭ negru; 6. In loculŭ Archiereului nostru în ecteniile pentru cei vii se va pomeni: *Inaltŭ prea sânția Sa Metropolitulŭ Mironŭ.*

Astfelŭ, Onorată Preoțime și iubitŭ poporŭ! sĕ serbațI aducerea aminte a acestui mare archiereu rugândŭ pe Domnulŭ ca *„sĕ așeḑe sufletulŭ lui în locŭ de odihnă, în locŭ de verdéță, de unde a fugitŭ tótă scârba, întristarea și suspinarea“* éră pe noi sĕ ne lumineze, întăréscă și în viitorŭ cu darulŭ sĕu celŭ prea înaltŭ.

Totodată se aduce la cunoscința Onoratei PreoțimI și a credinciosului poporŭ, că Consistoriul eparchialŭ în puterea dis

---

Unu-i albŭ ca omĕtu.
Celŭ roșu-i a bătăliă,
Celŭ negru-i a jalniciă
Și celŭ albŭ a bucuriă.
De ar da Domnulŭ sfântŭ sĕ fie
CâțI s'a dusŭ iară sĕ vie.
— CâțI s'au dusŭ toțI au venitŭ,
Alŭ meu puiu dór a muritŭ
CăcI elŭ singurŭ n'a venitŭ.
De-așŭ sci bine c'a muritŭ
Pune-așŭ portulŭ la cernitŭ
Și fața la veștejitŭ,
Dér de-așŭ sci că ar veni
Portulŭ 'mi-l'așŭ săpuni
Fața 'mi-o-așŭ rumeni
Și inainte i-așŭ eși
Pe-unŭ calŭ sprintenŭ gălbiorŭ
Sĕ scie că mI-a fostŭ dorŭ,
Pe-unŭ calŭ galbenŭ sprintenelŭ
Sĕ scie scumpulŭ sufleṭelŭ
Că vai dorŭ mi-a fostŭ de elŭ.

VIII

Te-ai dusŭ bade, te-ai dusŭ dragă,
MI-ai lăsatŭ inima négră,
Arḑă'lŭ focu de Sibiiu
N'a pututŭ sta elŭ pustiu
Că de când tu mI-ai plecatŭ
Cu multŭ dorŭ m'ai încărcatŭ
De-ai veni mâne'ndĕrĕtŭ
Că vai doiósă te-aștептŭ.

IX

Frunḑă verde odoleanŭ
Merge-unŭ feciorŭ de Sibiianŭ
Cu péna de măgheranŭ,
Când pășia péna-i sclipea
Ochii și gura-i rîdea.
Vai de mine puiulŭ meu
De atâta-mI pare de rĕu
Când s'a dusŭ de nu mI-a spusŭ
Sĕ-i punŭ merinde de-ajunsŭ
Și-acum elŭ va fi departe
I-așI scrie și nu sciu carte,
I-așŭ trimite, n'am pe cine,
Eu m'așŭ duce, mi-e rușine.
Trimete-i-așŭ eu pe lună
Dorulŭ meu ca sĕ i-lŭ spună,
Luna-i numai jumĕtate
Nu i-a spune cu dreptate.
Trimete-i'așI io pe stele.
Stelele suntŭ mĕrunțele
Nu i-orŭ spune că mi e jele.
Trimete i-așŭ io pe sóre
Pe-alui rade lucitóre,
Sórele e rotungiorŭ
Nu i-a spune că mie'dorŭ.
Trimete-i'așŭ eu pe vêntŭ
Vêntulŭ sbóră șuerândŭ
Nu-i spune cu creḑĕmêntŭ

posițiunilor statutului organic, §§ 98, 118 alinea 2, a luatŭ cârma diecesei și va conduce afacerile bisericescĭ, școlastice și fundaționale sub presidiulŭ asesorului ordinarŭ consistorialŭ mai bĕtrânŭ din senatulŭ bisericescŭ *Filaretŭ Musta*, Protosinghelŭ episcopescŭ, care va subscrie tóte actele consistoriale; dreptŭ aceea tóte hârtiile oficiale și private au a se îndrepta cătră Consistoriu și preșidiu.

Caransebeșŭ, din ședința plenară a consistoriului eparchialŭ ținută la 5 Faurŭ 1889.

Consistoriulŭ eparchialŭ
Filaretŭ Musta, m. p.
Președintele Consistoriului.

Corespondința „Gaz. Trans".

De lângă Napoca, în Ianuarie 1889.

Venindŭ rêndulu la propunere, preotulŭ I. Sonea arătândŭ la starea tristă în carea se află preoțimea, vĕduvele preotese și orfanii de preoțĭ, propune ca conferința sĕ priméscă ca conclusŭ facerea unei petițiunĭ la locurile, pre carĭ le va afla competente și acéstă petițiune comunicându-o cu tóte tractele protopopescĭ din Diecese Gherlei, adecă cu întregŭ clerulŭ diecesanŭ, ba încă sĕ se comunice și cu clerulŭ din alte diecese, ca așa sĕ se facă unŭ pasŭ comunŭ, |și astfelŭ subscriindŭ cu toții acea petițiune sĕ se înainteze locurilorŭ competente pentru urgitarea dotațiunei preoțescĭ despre care acuma se lucră și decurge desbaterea între chorulŭ episcopilorŭ ungurĭ. Și acésta sĕ se facă cu atâtŭ mai vîrtosŭ, cu câtŭ printre clerulŭ gr. cat. a transpiratŭ faima, că elŭ va fi avisatŭ la propriele sale puterĭ,la propriele sale mijlóce, ca sĕ'șĭ facă dotațiunea, căcĭ unii membri din chorulŭ episcopatului ungarŭ s'ar opune la aceea, ca din fondurile și peste totŭ din isvórele de dotațiune ale romano-catolicilorŭ sĕ se doteze și greco-catolicii.

Acéstă propunere, deși motivele aduse au fostŭ aprețiate de cătră cei din conferență, totușĭ din considerațiunĭ de oportunitate se hotăresce sĕ se amâne pe altă conferință.

După aceste se alege o comisiune de verificare a protocolului conferinței în persónele dnilorŭ: I. Georgiu și C. Hossu. Apoi Dlŭ Protopopŭ prin o scurtă vorbire încheiă sesiunea.

Urmă după aceste unŭ prândŭ comunŭ la masa ospitală a dlui preotŭ localŭ Z. Perhaita, în decursulŭ căruia se ridicară mai multe toaste. La masă au luatŭ parte on. dnŭ Szilagyi I. proprietarŭ maghiarŭ din locŭ și dlŭ notarŭ cercualŭ ca representantŭ alŭ oficiului pretorialŭ.

După carĭ se depărtară cu toții ducêndŭ cu sine suvenirulŭ plăcutŭ de a fi petrecutŭ o ḑi în lucrare comună spre folosŭ comunŭ. **I. S.**

Din camerile române.

Camera. Ședința dela 2 Februarie.

D-lŭ *Chrisenghi* vorbesce pentru respingerea propunerei, susținêndŭ aceeașĭ temă, ca și d-nii Carpŭ și Maiorescu, ca sĕ nu se comită o eróre politică cu darea în judecată a guvernului Brătianu. D-sa intră din timpŭ în timpŭ în apĕrarea fostului regimŭ. D-sa spune, că cei tinerĭ trebue sĕ fiă mai indulgențĭ cu cei bĕtrânĭ căcĭ pe când d-lorŭ 'șĭ făceau studiile în străinătate, Brătianu sĕvîrșia acte marĭ, sĕu celŭ puținŭ se făceau sub guvernulŭ lui (întreruperĭ.) S'a mai datŭ la 1830 în Franța sub Polignac guvernulŭ judecății, dér atuncĭ era revoluțiă; sĕ fiă aceeașĭ situațiă în țéră la noi? D-sa sfĕrșesce curêndŭ respingerea pr punerei.

D-lŭ *Enacovicĭ Alexandru* ḑice, că nu este atâtŭ în discuție darea în judecată a guvernului Brătianu, câtŭ procesulŭ fostei oposiții unite. D-sa spune, că nu de 6 anĭ, ca d. Chrisenghi face oposiție, ci de 12, și vede că astăḑĭ se dărîmă edificiulŭ la care a lucratŭ atâta. D-sa somézà pe d-nii Vernescu și Lahovari sĕ vie în rêndurile oposiție. D-lŭ Enacovicĭ continuă arătândŭ, că partidulŭ conservatorŭ nu'i de clientelă și d-lŭ Carpŭ a disŭ la formarea ministerului, că d-lorŭ suntŭ adușĭ de curentulŭ maiorității, ei bine, sĕ urmeze aḑĭ pe maioritate. (D-lŭ Stanianŭ întrerupe pe oratorŭ spunêndŭ că nu'i țéra pentru darea în judecată a Brătieniștilorŭ.)

D-lŭ Enacovicĭ cere pedepsirea nu a lui Brătianu, ci a sistemului sĕu. Cere sĕ se pună capetŭ ambițiilorŭ grosolane, ca unŭ omŭ sĕ se crédă stăpânŭ pe țéră; cere sĕ se sfĕrșéscă odată cu era impunitățilorŭ. D-sa sfĕrșesce cerêndŭ sĕ vorbéscă dd. Vernescu și Lahovari. (aplause.)

D-lŭ *Tache Ionescu* urcându-se la tribună spune, că d. Enacovicĭ cerêndŭ schimbarea sistemului Brătianu, nu face decâtŭ se inaugureze acelașŭ sistemŭ de ură și persecuțiunĭ politice, care era basa sistemului brătienistŭ. Oratorulŭ spune, că d. Blarembergŭ represintă unŭ curentŭ de dare în judecată, dér d-sa represintă. o crede, unŭ curentŭ de muncă. de liniște, altceva decâtŭ procese politice. Oratorul contestă dreptulŭ Camerei de a desființa o carieră pe mijlóce judecătorescĭ. Doi judecătorĭ suntŭ pentru asemenea fapte, opiniunea publică de aḑĭ, și opiniunea publică de mâne, adecă istoria. (Aplause.) D-sa arată, că procesele politice se facŭ numai în țĕrile barbare. Profitulŭ acusării dela 1876 n'a fostŭ a lui Brătianu, căcĭ retrăgêndu-se conservatorii, elŭ a guvernatŭ fără controlŭ și căḑutŭ în grele pĕcate. Ei bine, trebue sĕ ne învĕțămŭ minte sĕ nu repetămŭ greșelile din trecutŭ. Conservatorii au fostŭ adușĭ nu se dea judecățĭ, ci sĕ aducă bunurĭ țĕrei, sĕ voteze legea rurală și altele. De aceea i-a trimesŭ țera.

Trebue sĕ ținemŭ contŭ de opinia europénă, sĕ nu se crédă, că 12 anĭ ne-amŭ închinatŭ unorŭ mișei, sĕ nu se crédă, că suntemŭ o țéră atâtŭ de desbinată și sfâșiată, încâtŭ amŭ ajunsŭ o Polonia Nr. 2 (aplause. Oratorulŭ descinde dela tribună și e felicitatŭ de mai mulțĭ deputațĭ.)

D-lŭ *Panu* nu se lasă la judecata istoriei, ci la a legilorŭ; există o lege a responsabilității, ei bine, trebue aplicată, Se ḑice că liberalismulŭ móre. Ce greșélă: Uitațĭ pe representanții autorisațĭ ai liberalismului.

Nu e judecată mai infamă adeseorĭ decâtŭ a istoriei. S'a făcutŭ istoria lui 48, ațĭ vĕḑutŭ cum s'a făcutŭ? Aci s'a călcatŭ legea, sĕ se ducă la Văcăreștĭ. Dér de judecata istoriei, îmĭ vine sĕ rîdŭ, când mĕ gândescŭ cu ómenĭ serioșĭ la ea, și aci nu facŭ alusiă la d. Tache Ionescu. Noi nu facemŭ cestiă politică și ca dovadă despre acésta e că e iscălită de tóte fracțiunile, ceva mai multŭ, renunțămŭ la punctele Basarabiei și Dunărei.

D-lŭ *M. Kogălniceanu* ḑice, că înainte de a închide ochii ia cuvêntulŭ sĕ'șĭ facă o datoriă. N'are nicĭ o pasiune, fața cu pasiunile ce se deslănțuescŭ aci de trei ḑile, pasiunĭ drepte pentru orĭcare, dér nedrepte pentru țéră. Aci se face procesulŭ a 12 anĭ. S'a mai făcutŭ unulŭ de 6 anĭ. Prin urmare 18 anĭ a fostŭ țéra guvernată de ómenĭ dațĭ judecății, sĕu care se vorŭ da.

D-sa ḑice că pasiunĭ marĭ suntŭ aci și le a vĕḑutŭ adineorĭ la d. Enacovicĭ. Da, Brătianu a comisŭ greșelĭ marĭ, cea I-ă a fostŭ că a creḑutŭ că are o misiă providențială, că are sĕ conducă singurŭ țera asta. Și pentru asta a fostŭ rĕu încunjuratŭ, cum amŭ pățitŭ toțĭ.

D-sa face istoriculŭ tuturorŭ dărilorŭ în judecată politice din țéră dela noi. D. Kogălniceanu, care a lucratŭ 40 anĭ cu Brătianu, nu va vota propunerea, dér va ḑice relativŭ la faptele acestei Camere: *vae victis!* Brătianu n'a făcutŭ nimicŭ, dér a avutŭ norocŭ că ceea ce s'a făcutŭ, s'a făcutŭ sub elŭ.

Cum? Sĕ dămŭ în judecată cei 12 anĭ de guvernamentŭ liberalŭ?? Ș'apoi pentru ce? Adunatu-s'au, suntŭ probe pentru a aduce la bara judecății unŭ întregŭ cabinetŭ?

Arată cum cei carĭ cerŭ darea în judecată suntŭ cuprinșĭ de patimĭ și urĭ. Spune cum la 1876 a eșitŭ din ministerulŭ lui Brătianu pentru că era în divergință de vederĭ în ceea ce privesce modulŭ cum s'a datŭ în judecată d-lŭ L. Catargiu. Cum așŭ pute eu acum sĕ viu și sĕ cerŭ darea în judecată a lui Brătianu, a acelui omŭ, pe care de bună voiă l'am recunoscutŭ de șefŭ? se întrébă oratorulŭ.

Arată cum în decursulŭ anilorŭ de când trăimŭ vieța constituțională mereu s'a cerutŭ darea în judecată a mai tuturorŭ ministerelorŭ, între carĭ erau ómenĭ marĭ, bărbațĭ carĭ au făcutŭ multŭ bine pentru țéră și cărora atuncĭ li se tăgăduia orĭ ce meritŭ și erau acusațĭ în modulŭ celŭ mai nemeritatŭ. Ei bine, décă vomŭ face și acum totŭ așa, o sĕ se crédă că a domnitŭ în țéra asta unŭ guvernŭ de bandițĭ 12 anĭ de ḑile. Termină cerêndŭ respingerea propunerei.

D-lŭ *Apostoleanu* spune, că propunĕtorii retragŭ din propunere părțile referitóre la cestia Dunăreană și a Basarabiei. Se produce apoi unŭ sgomotŭ, unii cerêndŭ închiderea discuțiunei. D-lŭ Apostoleanu ḑice că chiar pentru d. Brătianu este bine d'a fi trimisŭ înaintea justiției pentru a se sci de țéră și istoriă décă e vinovatŭ orĭ nu.

Președintele camerei ese afară pentru a se consulta cu miniștrii. După revenirea d-lui președinte în sală, se pune la votŭ propunerea d-lui Blaremberg: Au votatŭ: pentru 80, contra 81.

(Urmare din Nr. 31.)

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 22 Februarie. Camera deputațilorŭ a primitŭ §. 14 modificatŭ cu o majoritate covĕrșitóra.

Intre Karol Pulszky și Polonyi a fostŭ unŭ duelŭ după ameḑĭ. S'a făcutŭ unŭ singurŭ schimbŭ de glónțe. Rănitŭ n'a fostŭ nicĭ unulŭ.

Parisŭ, 22 Februarie. Noulŭ cabinetŭ s'a constituitŭ astfelŭ: Tirard președinte, Constans la interne, Rouvier la finanțe, Freycinet la rĕsboiu, Courcel, ambasadorulŭ de pănă acum în Berlinŭ, la esterne.

Bucurescĭ, 22 Februarie. Camera deputațilorŭ a primitŭ noua propunere d'a se da în judecată ministrulŭ Brătianu cu 101 contra 41 voturĭ. Apoi a alesŭ o comisiune de 7 membri, care sĕ facă cercetare; 5 dintre ei au votatŭ pentru darea în judecată.

Reprivirĭ polițienescĭ asupra anului 1888.

Față de asociațiunile înființate cu viu interesŭ și față de multele fundațiunĭ și darurĭ, carĭ incurgŭ în folosulŭ vre-unui scopŭ umanitarŭ adeseorĭ în mĕsură fórte mare și dau dovadă, că poporațiunea Brașovului are pricepere și simțŭ pentru nisuințe umanitare și simțulŭ de jertfă trebuinciosŭ la acésta, —este unŭ faptŭ cu atâta mai straniu, cu câtŭ chiar cei într'adevĕrŭ lipsițĭ, carĭ de multe-orĭ nu din vina lorŭ au căḑutŭ în sĕrăciă, se împărtășescŭ în mĕsură mică. Fața de faptul acesta este pentru căpitănatul orașului o problemă de totŭ grea, spre a menține oprirea cerșitului, și ar fi de inregistratŭ unŭ regresŭ regretabilŭ, décă în urma lipsei s'ar ivi necesitatea de a cassa oprirea cerșitului, care s'a doveditŭ de fórte bună. In interesulŭ siguranței publice și ca unŭ mijlocŭ însemnatŭ spre promovarea aceluia n'ar mai fi de a se amâna organisarea îngrijirii seracilorŭ și înființarea unei case de lucru; căcĭ tocmai privirea la referințele locale ale poporațiunii Brașovului, cu deosebire proletariatulŭ, care cresce repede, zorescŭ la grabnică lucrare. Unŭ altŭ mijlocŭ spre promovarea siguranței publice, precum și a capabilității poliției pe tĕrêmurile avisate acesteia, ar fi încă o sporire a gardei polițienescĭ. Nu numai în metropolele staturilorŭ moderne europene, ci și în orașe provinciale mai micĭ de mărimea Brașovului, în urma avêntului modernŭ, care înainteză fără încetare, și, durere, are de urmare și multe pericule și amenințărĭ pentru societate, începŭ ómenii și pe tĕrêmulŭ polițienescŭ a accepta principiulŭ: „*Si vis pacem, para bellum*" și a se înarma de cu vreme în contra periculelorŭ împreunate cu civilisațiunea modernă. N'avemŭ lipsă de a merge departe, ca sĕ probămŭ adevĕrulŭ acestei asertiunĭ. In patria nóstră Clușiulŭ, unŭ orașŭ cam cu aceeașĭ poporațiune ca Brașovulŭ, dér de o estindere teritorială cu multŭ mai mică și cu referințe de poporațiune cu multŭ mai favorabile, s'a apucatŭ sĕ urce efectivulŭ gardei sale polițienescĭ dela 45 la 60 și sĕ duplice numĕrulŭ de 8 alŭ gardei călărețe esistente de mai mulțĭ anĭ. De faptulŭ, că giganticulŭ orașŭ Londra, cu 12,000 de polițiștĭ și cu de două orĭ atâția detectivĭ, a fostŭ cuprinsŭ de unŭ simțĕmêntŭ de nesiguranță cu ocasiunea misterioselorŭ omorurĭ de femei și din causa acestorŭ crime s'a impusŭ în modŭ imperativŭ convingerea, că întregulŭ aparatŭ colosalŭ polițienescŭ nu ajunge, amintimŭ numai în trecĕtŭ. — Cu tóte acestea ar fi la noi urcarea salarului gardei polițiane unŭ pasŭ mare spre promovarea capacității productive a'aceleia. Salarulŭ slabŭ de acuma, care stă în disproporțiune cu serviciulŭ împreunatŭ cu greutățĭ sĕu strapații, este de regulă vina, că în corpulŭ gardei se face o schimbare atâtŭ de mare, în vreme ce tocmai aicĭ ar fi de mare folosŭ o stabilitate sigură, căcĭ a instrua necontenitŭ indiviḑĭ noi pentru serviciu și a trebui sĕ demisioneze organele instruate și probate când este mai mare trebuință de ele, se împedecă firesce fórte tare serviciulŭ. Fiindŭ salarulŭ mai bunŭ, de sine se înțelege, că s'ar pute recruta și instrua un material cu multŭ mai inteligentŭ, în vreme ce în corpulŭ actualŭ alŭ gardei ajungerea la unŭ postŭ de servitorŭ de cancelăriă este privită ca o înaintare.

Și pe tĕrêmulŭ ordinii, liniștii și moralității publice se póte admite unŭ progresŭ. In vreme ce încă în anulŭ 1887 s'au pedepsitŭ la căpitănatulŭ orașului cu multŭ mai multŭ de 200 de casurĭ de transgresiune (firesce că multele transgresiunĭ ale statutului penalŭ orășenescŭ, cam 2000 de casurĭ, nu se socotescŭ aci), a scăḑutŭ acéstă cifră în anulŭ 1888 la 91 de casurĭ. Imbucurătorŭ este, că numĕrulŭ transgresiunilorŭ în contra organelorŭ autoritățilorŭ, mai vêrtosŭ vătĕmările gardei polițienescĭ, în urma cărui faptŭ a câștigatŭ în modŭ evidentŭ vaḑa necesară a gardei polițienescĭ, decĭ nu se póte nega, că în acéstă privință mai este multŭ de doritŭ. — Ordinea publică, care mai nainte era adeseorĭ turburată prin mânarea fără băgare de sémă și repede a căruțelorŭ și prin acésta era periclitată siguranța persónei și a averei, s'a promovatŭ în modŭ însemnatŭ prin manuarea energică a statutului de drumurĭ comitatensŭ. Totușĭ în anulŭ trecutŭ au fostŭ pedepsite de căpitănatulŭ orașului în favorulŭ fondului amploiațilorŭ comitatenșĭ transgresiunĭ cu suma de 200 fl.

Cumcă ordinea publică la clădirĭ s'a conturbatŭ adeseorĭ și a datŭ ansă la plângerĭ, nu este de miratŭ, căcĭ în privința acésta nu esistă pănă acuma disposițiunĭ hotărîte. Ordinea cea nouă de clădire, care acuma se află în desbatere și care în curêndŭ va intra în vigóre, va avé de urmare o îmbunĕtățire și în acéstă privință.

Cumcă mai departe liniștea și ordinea publică și chiar siguranța persónei și a averii ar câștiga multŭ prin *iluminarea mai bună a stradelorŭ*, este invederatŭ și mai vêrtosŭ ar trebui sĕ fie trase în reionulŭ iluminării stradele în modŭ mai îndestulitorŭ.

(Va urma).

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 22 Februarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.92	Vênd.	9.34
Argintŭ românescŭ -	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.56	„	9.57½
Lire turcescĭ - - -	„	10.80	„	10.86
Imperialĭ - - - -	„	9.80	„	9.86
Galbinĭ	„	5.60	„	5.65
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	128.—	„	129.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 21 Febuarie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.55
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	145.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	98.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	119.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.80
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	104.75
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.75
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	137.60
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - - - - - - - - -	125.90
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.35
Renta de argintŭ austriacă - - - -	83.85
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.60
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	141.—
Acțiunile băncei austro-ungare - -	885.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	314.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	312.25
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - - -	5.68
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.57½
Mărcĭ 100 imp. germane - - - - -	59.17½
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	121.15

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ 3 fl. Pe şese lunĭ 6 fl. Pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ 10 fr. Pe şese lunĭ 20 fr. Pe unŭ anŭ 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ **2 fl.** Pe şese lunĭ **1 fl.** Pe trei lunĭ **50 cr.**

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ 8 **francĭ**. Pe şese lunĭ **4** fr. Pe trei lunĭ **2** fr.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţi numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

„MUREŞIANA“

institutŭ de creditŭ şi de economii în Reghinŭ.

Convocare.

Domnii acţionarĭ ai institutului de creditŭ şi economii **„Mureşiana“** se învită în sensulŭ §-ului 16 alŭ statutelorŭ la

I. Adunare generală ordinară,

care se va ţiné în Reghinŭ la **28 Martie n. a. c. 10 óre a. m.** în localulŭ institutului.

Obiectele ordinei de ḑi suntŭ:

1. Raportulŭ direcţiunii despre starea întreprinderii peste totŭ şi despre resultatulŭ gestiunii dela începutulŭ activităţii.
2. Raportulŭ comitetului de supraveghiare.
3. Deciderea asupra conturilorŭ şi asupra împărţirii profitului curatŭ.
4. Inmulţirea capitalului socialŭ.
5. Alegerea unui membru în direcţiune.
6. Eventuale propunerĭ.
7. Exmiterea alor 2 acţionarĭ pentru verificarea procesului verbalŭ alŭ adunării generale.

Reghinŭ, la 14 Februarie st. n. 1889.

Direcţiunea.

Contulŭ bilanţului:

Active:			Passive:		
Cassa în numĕrarŭ .		1762.01	Capitalŭ socialŭ . . .		20,000.—
Cambii în portfoliu. .	21,644.69		Fondulŭ de reservă.		130.—
Obligaţ. cu cavenţĭ .	24,272.12		Dep. spre fructificare	15,317.26	
Imprum. pe hipotecă	1980.—	47,896.81	Interese capitalisate.	520.35	15,837.61
Spese de fondare . .	696.21		„ incas. pro 1889.		1211.34
după amortisare de.	139.24	556.97	Creditorĭ		8000.—
Mobiliarŭ.	7.10		Profitŭ curatŭ		5178.67
după amortisare de.	1.42	5.68			
Inter. anticip. pro 1889		108.05			
Diverse cont. debitóre		28.10			
		50,357.62			50,357.62

Contulŭ profitŭ şi perdere:

Dare:			Avere:		
Interese:			*Interese:*		
pentru împrumuturĭ pe cambii.	1067.44		de escomptŭ	3513.59	
pentru depunerĭ spre fructificare	585.22		de obligaţiunĭ . . .	3356.26	
incasate pro 1889. .	1211.34	2864.—	de întârḑiere	122.43	
Amortisare:			anticipate pro 1889	108.05	7100.33
din spesele de fond.	139.24		Provisiune		1534.41
din mobiliarŭ	1.42	140.66	Tacsă de inscriere . .	400.—	
Contribuţiune:			„ „ transcriere.	70.—	470.—
directă	400.47		Competinţă de scris		540.61
10% dare de depun.	27.84	428.31	Spese restituite . . .		30.70
Spese:			Diverse conturĭ debit.		28.10
Salare.	770.—				
Chirie, porto, tip. etc.	322.51	1092.51			
Profitŭ curatŭ		5178.67			
		9704.15			9704.15

Reghinŭ, la 31 Decemvrie st. n. 1888.

Marc Cetăţianu m. p, membru în direcţiune. **Dr. Abs. Todea** m. p. membru în direcţiune. **Patriciu P. Barbu** m. p. directorŭ esecutivŭ. **Severŭ Barbu** m. p. comptabilŭ.

Reghinŭ, 14 Februariu st. n. 1889.

Comitetulŭ de supraveghiare:

Iosifŭ Tincu m. p. **Petru Ciobotaru** m. p. **Basiliu Mera** m. p.

Cătră onoraţii cetitori!

„*Gazeta Transilvaniei*“ întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenţei sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă şi de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭḑecea a esistenţei sale suntŭ cea mai viuă şi mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică şi naţională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ şi condusŭ de iubirea de patriă şi de datoria ce o are cătră sânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei ḑece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerinţelorŭ timpului şi trebuinţelorŭ cetitorilorŭ sĕĭ.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 „*Gazeta Transilvaniei*“ a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu preţulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care ḑi, érăşĭ cu acelaşĭ preţŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugaţĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulţite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putinţă spre a aduce îmbunătăţirĭ atâtŭ în redactarea ḑiarului câtŭ şi în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca ḑiarulŭ sĕ-şĭ aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astăḑĭ dela unŭ ḑiarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ ḑice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătăţirilorŭ.

Din contră, astăḑĭ când, ca nicĭodată până acuma, posiţiunea ḑiaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ suntŭ îndreptate asupra ei cu vehemenţă aşa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre şi amende în banĭ o împiedecă în munca şi stăruinţele ei de a da pe faţă tóte nelegiuirile, prigonirile şi asupririle şi de a lupta pentru recâştigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă şi sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca „*Gazeta Transilvaniei*“ nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putinţă ca principiile salutare naţionale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până şi în coliba ţĕranului.

Conduşĭ de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ şi cu începerea anului acestuia mai multe esenţiale ameliorărĭ în ḑiarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până aḑĭ la redactarea foii, suntemŭ decişĭ a cultiva mai multŭ şi unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atenţiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbaţĭ cu cunoscinţe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, aşa ca materialulŭ ce'lŭ va conţine sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ şi acomodatŭ trebuinţelorŭ poporului, nu numai pe tĕrêmulŭ politicŭ, literarŭ şi socialŭ, ci ţinêndŭ deopotrivă sémă şi de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educaţiunei şi higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autorităţile cu carĭ vine mai desŭ în atingere şi alŭ trebilorŭ sale financiare şi comerciale.

Afară de aceea câştigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ ḑiarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa preţului lui — şi astfeliu sciind că sĕ sémte trebuinţa de a i se face cu putinţă orĭ şi cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele şi trebuinţele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Dumineca şi sĕ le întocmimŭ şi sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ şi ce cetitorŭ şi sĕ se pótă abona şi separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la „*Gazeta Transilvaniei*“, care deşi mai bogată în materialŭ, va costa ca şi până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* şi în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ ḑiarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Dumineca* ale „*Gazetei Transilvaniei*“, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonaţii noştri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putinţă în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lăţirea „Gazetei Transilvaniei“ precum şi pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data de Dumineca, ce se potŭ abona şi separatŭ.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.